

وضعیت زنان افغان - خلاصه گزارش مشورت با زنان در سطح کشور

سپتامبر ۲۰۲۳

تصویر: سازمان ملل متحد برای خانم ها/سیدحبيب بیدل

پس منظر

این متن خلاصه شده، نظریات زنان در سراسر افغانستان را در مورد اوضاع فعلی و اولویت های ایشان ارائه مینماید. از زمان به قدرت رسیدن طالبان در آگست ۲۰۲۱ تا کنون، مقامات حاکم بیش از ۵۰ فرمان صادر نموده اند که مستقیماً حقوق و جایگاه زنان را محدود میسازند.^۱ واضح است که دیدگاه طالبان برای افغانستان بطور جدا ناپذیری به ممانعت ساختاری حقوق و رفاه زنان مرتبط است.

نهاد ملل متحد برای برابری جنسیتی و قدرت بخشیدن به زنان (UN Women) در افغانستان، سازمان بین المللی مهاجرت (IOM)، و هیئت معاونت ملل متحد در افغانستان (UNAMA) جلسات مشورتی ربهوار را با زنان انجام میدهند. این فعالیت ها در راستای اجندای زنان، صلح و امنیت شورای امنیت ملل متحد و همچنین تعهد بین المللی برای قراردادی زنان در مرکز تصمیم گیری ها در شرایط منازعه میباشد.^۲ در افغانستان، جایی که زنان همواره بطور سیستماتیک از زندگی اجتماعی کنار زده شده اند، این مشوره جویی ها یکی از محدود روزنه هایی است که زنان از طریق آن دیدگاه های خویش را شریک ساخته و تمرین رهبری و نمایندگی از دیگران نمایند.

متدولوژی

برای جلسات مشورتی در جولای ۲۰۲۳، سازمان ملل متحد در امور زنان، سازمان بین المللی مهاجرت، و هیئت معاونت ملل متحد در افغانستان جلسات مشورتی گروهی آنلاین و حضوری (در صورتی که انجام آن بی خطر میبود) و همچنین سروی های تلفنی انجام دادند که در مجموع به ۵۹۲ زن افغان در ۲۲ ولایت دسترسی صورت گرفت.^۳ زنان افغان در دوره زمانی بین اپریل الی جون ۲۰۲۳ اولویت های خویش، دیدگاه هایشان در مورد فعالیت های بین المللی، و پیشنهادات شان را جهت بهبود تحقق حقوق و رفاه زنان بیان کردند. در این پروسه زنان سرپرست خانواده، زنان از جوامع بیجاشدگان داخلی و میزبان، زنان روستانشین، ساکن در حومه شهرها و زنان شهرنشین، زنان شاغل و بیکار، و زنان در سنین، وضعیت تاهل، و از اقوام و سطوح تحصیلی مختلف در مشوره جویی ها شامل بودند.

^۱ فرمانهای صادره از آگست ۲۰۲۱ تا کنون، مراجعه گردد به Feminist Majority Foundation.

^۲ نهاد ملل متحد برای برابری جنسیتی و قدرت بخشیدن به زنان، یوناما و سازمان بین المللی مهاجرت بطور ربهوار قبل از اجلاس شورای امنیت ملل متحد با زنان افغان در داخل کشور مشوره جویی نموده اند. راپورها در مورد مشوره جویی های قبلی شامل اپریل ۲۰۲۳، جنوری ۲۰۲۳، و آگست/سپتامبر ۲۰۲۲ می گردد.

^۳ یعنی کابل، قندهار، بلخ، بامیان، هرات، بدخشان، ننگرهار، بغلان، نیمروز، بادغیس، فراه، هلمند، غور، کاپیسا، لغمان، غزنی، جوزجان، خوست، پکتیا، پکتیکا، سمنگان و سرپل.

اولویت های کلیدی

زنان دو برابر بیشتر تمایل داشتند که جامعه بین الملل بیشتر در مورد مسایل برابری جنسیتی و حقوق زنان مشارکت کند تا توسعه اقتصادی یا کمک های بشردوستانه.

برابری جنسیتی و مسائل حقوق زنان

توسعه اقتصادی

کمک های انسان دوستانه

صحت روانی

شصت و نه درصد از زنانی که با آنها مشورت کردند، گزارش کردند که احساس اضطراب، انزوا، و افسردگی به طور قابل توجهی بین اپریل تا جون بدتر شده است، که سطح بالاتری نسبت به تاریخ جمع آوری شده از جنوری تا مارچ ۲۰۲۳ است.

۵۷٪ بین جنوری تا مارچ

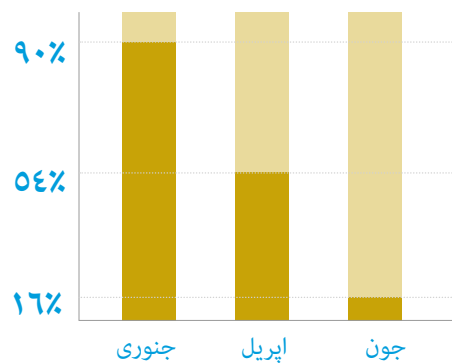
۶۹٪ بین اپریل تا جون

نفوذ

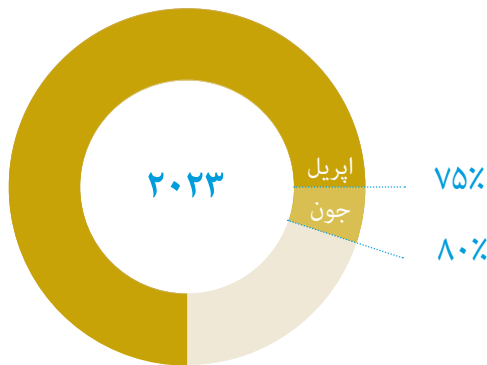
تأثیر بر تصمیم گیری در سطح خانواده در نیمه اول سال ۲۰۲۳ به شدت کاهش یافته است.

زنانی که تأثیر «خوب» یا «کامل» دارند

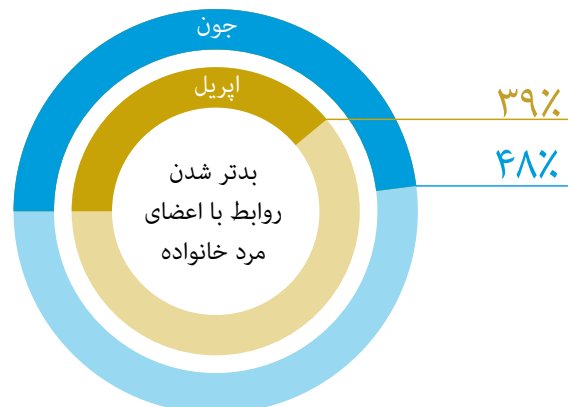
امرار معاش

در جون ۲۰۲۳، ۸۰ درصد از زنان خاطرنشان کردند که توانایی آنها برای انجام فعالیت های درآمدزا کاهش یافته است که نسبت به ۷۵ درصد در آوریل افزایش بیشتری داشته است.

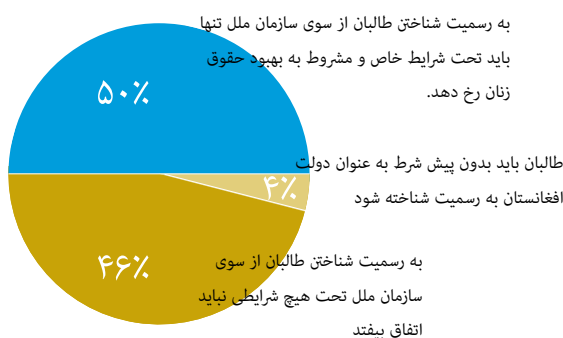
اجتماع قابل تغییر

روابط با اعضای مرد خانواده همچنان رو به وخامت است، با زنانی که با آنها مشورت شده است خاطرنشان کردند که این روابط در جون نسبت به اپریل بدتر شده است.

به رسمیت شناختن بین المللی

قریباً همه زنانی که با آنها مشورت کردند فکر می کردند که به رسمیت شناختن طالبان از سوی سازمان ملل نباید تحت هیچ شرایطی اتفاق بیفتد یا این که فقط باید تحت شرایط خاص مشروط به بهبود حقوق زنان اتفاق بیفتد.

چه چیزی تغییر کرده است - بازتاب یک سال مشوره با زنان افغان (آگست ۲۰۲۲ الی جولای ۲۰۲۳)

پس از یک سال مشوره با زنان افغان از بخش های مختلف، مشاهدات اصلی در مورد چیزهایی که تغییر کرده است و چیزهایی که تغییر نکرده است شامل موارد ذیل است:

- **دسترسى به تحصیل، اولویت اصلی** از آگست ۲۰۲۱ تا کنون باقی مانده است. اگرچه بهبود حقوق زنان و شرایط اقتصادی برای زندگی زنان و دختران بسیار حیاتی شناخته شده است، اما به این موارد بحیث مسائل ثانویه نگریسته شده است. زنان همواره بر اهمیت نتایج تحصیل بر تساوی جنسیتی و انکشاف بلند مدت افغانستان تاکید داشته اند.
- **در آگست ۲۰۲۲، بهبود مصونیت و امنیت زنان** - خصوصاً آنهایی که در سکتورهای همچون آموزش در دانشگاه ها، رسانه ها، تجارت و عرصه حقوق بشر فعالیت داشتند - **دومین اولویت مهم بود**. از آن زمان تا کنون، زنان شاغل به شکل مستقیم و غیرمستقیم بواسطه فرامین مقامات حاکم هدف قرار گرفته اند،^۴ و با تهدید و آزار و اذیت مواجه شده اند. این موضوع باعث کاهش اشتغال زنان در تمام سکتورها گشته است. در سال ۲۰۲۳، نگرانی ها در مورد صحت روانی از نگرانی ها در مورد صحت فیزیکی فراتر رفته و صحت فیزیکی را در اولویت دوم قرار داده است. صحت روانی زنان بطور چشم گیری در حال وخیم تر شدن است. این مسئله همواره بحیث یک نگرانی در تمام دوره های مشورتی بیشتر شده است.
- **در حالیکه اوضاع اقتصادی و وضعیت بشری وخیم تر میگردد**، زنان بطور فزاینده ای بالای بقای خویش تمرکز میکنند، اگرچه ایشان به همان مقدار اشاره دارند که کمک کوتاه مدت مسائل بنیادی موجود در کشور را حل نخواهد ساخت. تمرکز مشوره جویی ها از تقاضای زنان از فعالین بین المللی برای ایجاد تغییرات برای دخالت معنی دار سیاسی با مقامات حاکم به درخواست ناامیدانه زنان برای حمایت بین المللی جهت راه حل های بلند مدت برای حل بحران، همچون فرصتهای تولید درآمد تغییر کرده است.
- در شش ماه گذشته، از جنوری ۲۰۲۳ تاکنون، تاثیرگذاری زنان در تصمیم گیری ها در حد زیادی در تمام سطوح کاهش یافته است - خانواده، اقوام نزدیک، جوامع محلی، سطوح ولایتی و ملی. تصمیم گیری در سطح خانواده بیشترین کاهش را شاهد بوده است؛ زنان این کاهش را به افزایش فقر، سهمگیری کم زنان در امور مالی و نورمهای تشدید شده مردسالارانه نسبت داده اند. ایشان همواره خواستار داشتن جایگاهی در تصمیم گیری اجتماعی بوده اند.
- در سال گذشته، زنان همواره خواستار فشار بین المللی بر مقامات حاکم از طریق تحریمها و حمایتهای مستقیم و غیرمستقیم بوده اند. زنان همچنین به نهادهای بین المللی تاکید کرده اند که **زنان افغان در مذاکره با طالبان، خصوصاً در مورد حقوق زنان، شامل گردند**. آنها مکرراً از جامعه جهانی خواسته اند که فرصت هایی را برای آنها ایجاد کنند تا مستقیماً با مقامات حاکم ملاقات نموده و نگرانی های خویش را ابراز بدارند.
- **زنان همواره هشدار داده اند که مقامات حاکم به رسمیت شناخته نشوند** زیرا طالبان مکرراً وعده های خویش در مورد حفظ حقوق زنان را نادیده گرفته اند. آنها از جامعه جهانی میخواهند که طالبان را براساس اقداماتشان قضاوت کنند نه بر اساس وعده هایشان.

یافته ها

"طعنه های مردم باعث میگردد تا زنان از خانه خارج نشوند." زنان افغان، جولای ۲۰۲۳

زنان افغان که با آنها مشورت شد، بارها در مورد مشکلات مالی و روانی که به دلیل محدودیت های در حال افزایش طالبان بالای آزادی آنها، بحران اقتصادی و فقر ناشی از آن تجربه کرده اند، تاکید داشته اند. زنان سرپرست خانوار ها و زنان جوان همواره بعنوان آسیب پذیرترین اشخاصی که بیشتر از همه از محدودیت های اخیر متاثر گردیده اند، شناخته میشوند. زنان که با آنها مشورت شده است، مکرراً زندگی شان را همانند زندانیانی که در تاریکی زندگی میکنند و در خانه ها بدون امیدی به آینده محبوس شده اند، توصیف مینمایند.

اجرای محدودیت ها و پالیسی سازی جامعه

برای اکثر زنان (۶۲ فیصد)، فرامین طالبان با شدت بیشتری و بدون استثناء اعمال شده اند، که باعث عقب نشینی بیشتر در حوزه خصوصی گردیده است. محدودیت ها خصوصاً در ساحات شرقی^۵ با شدت بیشتر اعمال شده، که در آن ساحه ۹۱ فیصد زنان گفته اند که اجرای

^۴ مثالها از فرامینی که مستقیماً حق زنان برای کار را متاثر می سازد شامل این موارد است: ممنوعیت زنان از کار در سازمانهای غیردولتی (انجوها) (دسامبر ۲۰۲۲) و تعمیم آن به ملل متحد (اپریل ۲۰۲۳)؛ ممنوعیت آرایشگاه های زنانه (جولای ۲۰۲۳)؛ و الزام زنان شاغل در سکتور صحرایی بر داشتن محرم (عضو مرد خانواده) در محل کار (جنوری ۲۰۲۳).

^۵ منطقه شرق شامل ولایات زیر است: کتر، لغمان و ننگرهار

محدودیتها "خیلی سختگیرانه (اعمال محدودیت بدون استثناء)" است؛ و ۸۹ فیصد متوجه افزایش شدت اجرایی شدن محدودیت ها با گذشت زمان شده اند.

آزار و اذیت، تهدید و خشونت در فضاهای عمومی هم از سوی طالبان و هم از سوی مردان عادی بطور فزاینده ای علیه زنانی که بنظر میرسد برخلاف فرامین عمل میکنند انجام شده است. این پالیسی سازی جامعه از سوی مقامات حاکم بواسطه اعمال فشار بالای مردان جهت اجرایی ساختن قوانین شان که شامل حوزه خصوصی نیز میشود، تقویت شده اند. به طور مثال، از طریق محدود ساختن راننده های تکسی برای انتقال زنانی که حجاب مورد نظر مقامات حاکم را بطور کامل رعایت نمیکنند. مسئول شناختن مردان در قبال اجرای فرامین، احساس قدرت و کنترل مردان که بواسطه فرمان ۲۰۲۲ که اعضای مرد فامیل را مسئول تخطی زنان از فرمان مربوط به حجاب می شمارد را قوی تر ساخته است. در میان نورمهای مردسالارانه سیستماتیک و فراگیر، به همراه ترس از مجازات، زنان همگی اتفاق نظر دارند که آنها هیچ انتخابی بجز پیروی از قوانین ندارند. به عبارت دیگر، هزینه عدم رعایت این محدودیتها برای زنان و دختران در هر دوره از مشوره جویی ها رو به افزایش بوده است.

توانمندسازی اقتصادی زنان

"بحیث یک زن، من میخواهم در جامعه ای زندگی کنم که این آزادی را داشته باشم تا بگویم چه میخواهم،
سر پاهای خویش ایستاد شوم و خودم را تقویت کنم تا به دیگر افراد خدمت کنم." زنان افغان، جولای ۲۰۲۳.

محدودیت ها از سوی مقامات حاکم فرصت های محدودی برای زنان جهت ایجاد درآمد باقی گذاشته است. محدودیت هایگشت و گذار، بشمول نیاز به داشتن محرم، و همچنین نگرانی از آزار و اذیت و عدم مصونیت، فرصت ها برای اشتغال را حتی در سکتورهایی که زنان تاکنون اجازه کار در آنها دارند را بسته است. اگرچه تمام زنان افغان با این موانع مواجه بوده اند، برخی تفاوت هایی بین زنان روستایی و شهری مشهود بوده است. زنان روستایی عمدتاً در بخش زراعت و مالداري و همچنین کارهای روزمره مصروف هستند. این سکتورها به اندازه عرصه هایی که زنان بالای آنها تمرکز دارند، مانند سکتور عامه، جامعه مدنی و تشبثات کوچک و متوسط هدف قرار نگرفته اند. با توجه به ممنوعیت زنان از کار در سکتور عامه و سازمانهای غیردولتی، و جلوگیری از تمديد جواز تجارت، آنهایی که در ساحات شهری هستند انتخاب های کمتری برای اشتغال رسمی دارند.

به دلیل اینکه فرامین زنان را هدف قرار داده اند آنها بطور فزاینده ای با موانع غیرقابل عبور برای کار از طریق تجارت مواجه هستند. محدودیت ها بالای آزادی رفت و آمد بدین معنی است که زنان نمیتوانند به بسیاری از فضاهای عمومی و خصوصی جهت فروش اجناس دسترسی داشته باشند. مارکت های مخصوص زنان در بسیاری از ساحات بسته شده اند. فضاهای کاری مصون در اکثر موارد غیرقابل دسترسی میباشند. زنان سرمایه مالی، مواد خام، تجهیزات اساسی و انرژی برق کمی در اختیار دارند که تداوم تجارت هایشان را با مشکل مواجه می-سازد. علاوه، اوضاع اقتصادی تقاضا برای بسیاری از فعالیت های عادی و درآمد زای قابل پذیرش جامعه برای زنان، مانند خیاطی و گلدوزی را شدیداً متاثر ساخته است، که شامل کاهش دسترسی به بازارهای جهانی نیز میشود. در ۲۶ جولای ۲۰۲۳، مقامات حاکم ممنوعیت آرایشگاه های زنانه را اعلان کردند، که یکی از آخرین منابع عایداتی برای زنان و همچنین فضای امنی برای تماس اجتماعی و حضور در جامعه را از بین برد.

زنان بر تداوم حمایت از معیشت شان تاکید نمودند و از کمبود ابتکارات در سطح جامعه برای تقویت اقتصادی زنان ابراز تاسف کردند. بسیاری از ابتکارات قبلی به دلیل آزار و اذیت از سوی مقامات حاکم متوقف گشته اند. آن ابتکاراتی که ادامه یافته اند اغلب اوقات از سوی زنان با قبول خطر در قبال امنیت شان ارائه میگرددند. زنان تاکید کردند که حتی بدون یک ممنوعیت رسمی، خانواده ها و کارفرمایان برای اجازه دادن به زنان جهت کار به دلیل ترس از عواقب احتمالی بی علاقه میباشند. برخی زنان که به ارائه آموزش برای انکشاف مهارتهای معیشتی مانند آرایشگری یا کارهای هنری میپرداختند به دلیل آزار و اذیت و تهدید از سوی مقامات حاکم خود را پنهان ساخته اند. برخی از کورسها - هم آنلاین و هم حضوری - هنوز هم برای یادگیری زبان انگلیسی، خیاطی و صنایع دستی، مهارتهای بازاریابی و فروش، و حمایت از صحت روانی وجود دارند. با وجود اینکه این ابتکارات در سطح کوچک برای زنان - و بقای خانوادهها - حائز اهمیت میباشند، اما نمیتوانند تبعیض ساختاری را تغییر دهند یا بطور دوامدار زنان و خانواده های آنان را از فقر نجات دهند.

محدودیت های مستقیم و غیرمستقیم بالای اشتغال زنان خانواده ها را با تهدید بالا مواجه میسازد، خصوصاً خانواده هایی که زنان عهده دار سرپرستی شان هستند. اکثر زنان بخاطر فرامین یا فشار اجتماعی مشاغل خویش را از دست دادند یا مجبور به ختم آموزشهای مسلکی یا تحصیلی شده اند. تورم باعث افزایش هزینه غذا گردیده که بسیاری از زنان را در برآورده ساختن نیازهای اساسی خانواده خویش ناتوان ساخته است. استرس ناشی از آن منجر به مکانیزم های مقابله بسیار سخت از سوی خانواده ها و جوامع، بشمول کار اطفال، فروش فرزندان،

^۱ ملل متحد. ۲۰۲۲. افغانستان: طالبان به زنان دستور می دهد در خانه بمانند؛ و در جامعه حجاب را رعایت کنند. ۷ ماه می.

تکدی گری، و ازدواج اجباری اطفال در سنین کم، بشمول ازدواج با عساکر مقامات حاکم که بر طبق گزارشات امکان بیشتری برای داشتن کارهایی که در قبال آن مزد پرداخت کنند دارند و میتوانند یک یا بیش از یک زن خریداری نمایند، شده است.^۷ ازدواج زود هنگام دختران در طولانی مدت عواقب منفی بالای سلامت جنسی و توانایی تولید مثل دارد، که خطر فزاینده ای برای خشونت خانوادگی، و کاهش امکان تحصیل در آینده و ظرفیت کسب درآمد میباشد.^۸ این خطرات عدم تساوی جنسیتی عمیق و بین نسل ها را علاوه بر جلوگیری از انکشاف افغانستان در طولانی مدت تشدید میکنند.

از دست دادن مشاغل از سوی زنان با کاهش تاثیر گذاری بر تصمیم گیری ها در خانه مرتبط میباشد. سهم زنانی که در خانه هایشان، در رابطه با خویشاوندان، در سطح جامعه، و یا در سطوح ولایتی و ملی تاثیرگذاری "خوب" یا "کامل" دارند بطور متوسط ۶ فیصد کاهش را در مدت زمانی اپریل الی جون ۲۰۲۳، در مقایسه با دوره زمانی جنوری الی مارچ ۲۰۲۳، شاهد بوده است.^۹ زنان همواره تاکید کرده اند که از دست دادن عاید روی روابط داخل خانواده تاثیر گذار بوده است، که شامل افزایش خشونت بر اساس جنسیت در خانه ها و در جوامع شان میباشد.

تقویت اقتصادی زنان نقشی کلیدی در حمایت از خانواده ها و جوامع شان داشته است. با وجود فشارهای مالی خانوادها و محدودیت ها بر آزادی ایشان، ۷۷ فیصد از پاسخ دهندگان گفتند که هرگاه درآمدی داشتند به اشخاصی خارج از خانواده خویش کمک کرده اند. ۱۹ فیصد زمانی که درآمد داشته اند بیش از پنج نفر را حمایت کرده اند. این کمک ها معمولا شامل فراهم نمودن غذا و کمک مالی، مشاوره، اهدای البسه و صنایع دستی، و آموزش دیگر زنان در مورد مهارت های معیشتی بوده است. فرصت های ارائه این حمایت ها در حال حاضر بواسطه شرایط سخت اقتصادی و محدودیت ها بالای رفت و آمد و اشتغال زنان کمتر گشته اند.

بیجا شدن

بیش از نیمی از زنان (۵۳ فیصد) حداقل یکبار پس از رسیدن به سن بلوغ محل زندگی خویش را تغییر داده اند، و ۲۴ فیصد در طول سه ماه گذشته این کار را انجام داده اند. بیجا شدن اجباری، تکراری و طولانی یک نگرانی مهم در سراسر افغانستان باقی مانده است. این امر باعث آسیب پذیری بیشتر زنان به دلیل سختی های اقتصادی مربوط به آن و قطع شبکه های حمایتی اجتماعی میگردد. گزارشات نشان دهنده افزایش اخراج اجباری از محلات غیررسمی زندگی، خصوصا در شهر کابل، میباشد.^{۱۰} دور نما های ضعیف اقتصادی در کنار نگرانی های امنیتی و کمبود دسترسی به آب آشامیدنی و خدماتی مانند تحصیل باعث بیجا شدگی ها میشوند. کمبود آب تبدیل به تهدیدی جدی برای اکثر افغانها، خصوصا در ساحات روستایی گردیده است. زنان معمولا مسئول آوردن آب هستند که ایشان را در معرض آزار و اذیت و خشونت جنسیتی، خصوصا زمانی که رفت و آمد آنها محدود شده، قرار میدهد. برخی از زنان به دلیل عدم دسترسی به آب قادر به انجام کارهای زراعتی نبوده اند.

مشورت جویی ها خاطر نشان می کند که زنان بیجا شده ممکن است نسبت به زنان جوامع میزبان سطح اشتغال بیشتری، خصوصا در داخل خانه های خویش، داشته باشند.^{۱۱} این نشانگر این است که زنان بیجا شده شرایط اقتصادی بدتری در مقایسه با دیگر زنان و فرصت های کمتری برای کار در خارج از خانه دارند که این می تواند بخاطر محدودیت های بیشتر در رفت و آمد و خطرات بیشتر امنیتی برای زنان و دختران بیجا شده باشد.

قوی ترین عواملی که یک مکان را برای زنان قابل زیست میسازد فرصت های اقتصادی، دسترسی مصون به خدمات اساسی، و آزادی رفت و آمد بشمول گردهم آبی و ملاقات با دیگر زنان است. بسیاری از زنان اشاره داشتند که فاصله از چک پاینت های امنیتی و پایگاه های نظامی، که برطبق گزارشات در برخی ساحات مسکونی رو به افزایش بوده اند، یکی از ملاحظات اصلی در اینکه چقدر از محل سکونت خویش رضایت دارند میباشد. در شرایط سخت که خانوارها تصمیم به جابجایی میگیرند، زنان معمولا نقش کمی در این امر داشته اند - ۶۸ فیصد زنان تاثیر کم یا هیچ تاثیری بالای تصمیم گیری داشته اند.

صحت روانی

صحت روانی در میان زنان رو به وخامت است. ۶۹ فیصد زنان گفته اند که احساس اضطراب، تنهایی و افسردگی در مدت زمانی بین اپریل و جون به شدت افزایش یافته است، که بیشتر از ۵۷ فیصد در ربع قبلی بوده است. این مسئله بطور خاص در مناطق شرقی (۹۳ فیصد) و شمال شرقی (۸۴ فیصد) بالا بوده است. زنان از مشکلات روانی بشمول افسردگی، بیخوابی، از دست دادن امید و انگیزه، اضطراب، ترس،

^۷ مکانیزمهای منفی مقابله با شرایط در تحقیق کمی و کیفی اخیر، بشمول: واحد تحقیق و ارزیابی افغانستان، ۲۰۲۲، آسیب پذیری در افغانستان قبل و در طول تغییر قدرت؛ و CARE، ۲۰۲۲، تاثیر بحران غذایی بالای زنان و دختران در افغانستان - نوامبر ۲۰۲۲.

^۸ یونسف، ۲۰۲۳، "ازدواج اطفال".

^۹ بین دوره زمانی جنوری الی مارچ ۲۰۲۳ و دوره زمانی اپریل الی جون ۲۰۲۳، فیصدی ها به این شکل تغییر کردند: در خانه، ۵۴ الی ۴۰ فیصد؛ در میان خویشاوندان، ۲۵ الی ۱۶ فیصد؛ در سطح جامعه، ۷ الی ۴ فیصد؛ در سطح ولایتی، ۴ الی ۲ فیصد؛ و در سطح ملی، ۵ الی ۲ فیصد.

^{۱۰} NRC، ۲۰۲۳، افغانستان: مقامات طالبان افراد بیجا شده داخلی را از کمپهای موقتی در کابل با خشونت تخلیه کردند. ۱۱ جولای.

^{۱۱} توجه داشته باشید که با دنظر داشت مقدار افراد مورد مطالعه، این یافته از لحاظ آماری دقیق نمی باشد.

پرخاشگری، تنهایی و رفتارهای فزاینده انزوطلبانه، و ایده پردازی های خودکشی سخن گفته اند. بطور نگران کننده ای زنانی که از شرایط صحتی ضعیف رنج میبرند احتمال بیشتری دارند که در خانه مورد ت و کوب قرار گیرند. همدردی کمی نسبت به آنان وجود دارد زیرا احتمال اینکه بخاطر مشکلات صحت روانی "ذبحق" شناخته شوند، بسیار کم است.^{۱۲}

اگرچه برخی زنان میتوانند با یک روان پزشک مشورت کنند یا مشاوره غیررسمی انجام دهند، اما اکثر آنان بالای ورزش و سرگرم ساختن خویش در کارهای روزمره بعنوان استراتژی های مقابله اتکاء میکنند. استراتژی های دیگر مانند مطالعه و روابط اجتماعی با اعضای فامیل و دوستان ترجیح داده میشوند ولی با توجه به محدود سازی شدید فضاها برای زنان جهت تماس های اجتماعی غیرقابل دسترس میباشند. فرصت ها برای تحصیل همچنان رو به کاهش است زیرا آموزش در سطح جوامع که از سوی سازمان های بین المللی صورت میگیرد ممنوع و ابتکارات برای ایجاد مکاتب در خانه ها بطور منظم از سوی مقامات حاکم متوقف شده اند. زنان در مورد ترس خود از اوضاع صحت روانی زنان جوانتر اشاره کرده اند، و برخی در مورد افکار خودکشی در میان دختران خود صحبت کرده اند.

روابط فامیلی و اجتماعی بین زنان و مردان

روابط زنان با مردان در خانواده ها رو به وخامت قرار دارد. بین دوره زمانی اپریل الی جون ۲۰۲۳، روابط با اعضای مرد خانواده برای ۴۸ فیصد از زنان بدتر شده، در مقایسه با دوره زمانی بین جنوری و مارچ ۲۰۲۳ که ۳۹ فیصد بوده است. این روابط بطور خاص برای زنان در مناطق مرکزی (۷۴ فیصد) و شرقی (۷۶ فیصد) بدتر شده است. اگرچه بسیاری از زنان احساس کرده اند که مردان خانواده هایشان حمایت روانی خوبی برای آنها فراهم ساخته اند، فشار بحران موجود در باره حقوق زنان باعث گسست روابط فامیلی شده است.

منازعات فامیلی با خرابتر شدن اوضاع روانی تمام اعضای خانواده افزایش یافته است، که باعث ایجاد یک فضای تنش و نزاع دوامدار در داخل خانواده ها شده است. در راستای تحقیق قبلی، این مشوره جویی ها دریافت شده است که حبس خانگی زنان باعث تحمل ناپذیری سر و صدا، رنجش و خشم در قبال فرزندان شان گشته است.^{۱۳} علاوه، استراتژی مقامات حاکم برای پاسخگو ساختن اعضای مرد خانواده ها در قبال اقدامات زنان باعث شده تا برخی مردان تبدیل به اجرا کنندگان فرامینی که زنان را هدف قرار میدهند، گردند، و باعث ایجاد اختلاف بیشتر در خانه شوند.

تماس بین زنان و مردان در جوامع شان بطور فزاینده ای کمتر شده است. تقریباً دو سوم زنان (۶۱ فیصد) در دوره زمانی اپریل و جون ۲۰۲۳ با مردان خارج از فامیل خویش حتی برای یکبار هم ملاقات نکرده اند، که افزایشی از ۵۶ فیصد در دوره زمانی بین جنوری و مارچ ۲۰۲۳ را شاهد میباشند. در مناطق شرقی، این سهم به مقدار ۹۴ فیصد بلند بوده است. زنان در هلمند، برای مثال، مانع اجتماعی برای تماس با مردان خارج از خانه به دکانداران نیز افزایش یافته است، زیرا هر دو طرف از عواقب منفی آن از سوی مقامات حاکم ترس داشته اند. از سوی دیگر، در مناطق شمال شرقی و شمالی، زنان با مردان خارج از فامیل خویش حداقل یک بار در مدت یک هفته ملاقات داشته اند (۲۸ و ۲۳ فیصد به ترتیب). بطور کل، این رویه، علی رغم تفاوت ها در سطح مناطق کشور، به کاهش تماس ها بین زنان و اشخاص خارج از خانواده های ایشان اشاره دارد، که نتیجه مستقیم تلاش رو به افزایش طالبان برای محدود ساختن زندگی زنان به خانه هایشان میباشند.

تماس ها و تلاش برای دفاع از زنان با مقامات حاکم

"آنها صدای زنان را خاموش ساخته اند؛ تاریخ این ظلم طالبان را فراموش نخواهد کرد." - زنان افغان، جولای ۲۰۲۳

حدود ۸۱ فیصد از زنان به هیچوجه با مقامات حاکم محلی در مورد مسائل مهم خویش در دوره زمانی اپریل الی جون ۲۰۲۳ تماسی برقرار نکرده اند. این یافته در تطابق با سطوح برقراری تماس در ربع قبلی بوده است. میزان این محرومیت در میان زنان مختلف مشابه بوده است - بشمول زنان بیجا شده و بیجا نشده، و زنان روستایی و شهرنشین - که نشان میدهد تاثیر محدودیت ها جامع بوده و سلب کننده قدرت میباشند. برخی زنان تلاش های عمدتاً ناموفق را جهت حل مسائل خاص با مقامات حاکم را توصیف کرده اند، که شامل رفع بسته شدن مکاتب، دریافت مجوز برای پروژه های صحتی و درخواست برای جواز تجارت جدید میشوند. زنان تاکید کرده اند که برخی مردان در جوامع شان و رهبران مذهبی مرد، بازیگران مهمی در حمایت برای حصول نتایج بهتر بوده اند - برای مثال، از طریق گوش دادن به زنان، کمک به آنها در مذاکرات با مقامات حاکم و اضافه نمودن صدای مردان در درخواست ها برای تغییر.

زنان بیان داشتند که فعالین خارج از کشور جایگاه خوبی برای رهبری دفاع از حقوق زنان که از نظریات و واقعیت های زنان در داخل افغانستان ریشه میگیرد دارند. با توجه به اینکه خطرات امنیتی سازمان های حقوق زنان در داخل کشور را در حمایت از زنان محدود میسازد، آنها از نهادهای خارج از کشور، بشمول جامعه مدنی و افغان های در تبعید، درخواست میکنند که برای مبارزه در راستای حقوق

^{۱۲} IOM. ۲۰۲۳. صحت روانی: روندهای بیجا شدن و چالشها در افغانستان از آگست ۲۰۲۱ تا کنون. خلاصه تحقیق.
^{۱۳} IOM. ۲۰۲۳. صحت روانی: روندهای بیجا شدن و چالشها در افغانستان از آگست ۲۰۲۱ تا کنون. خلاصه تحقیق.

زنان باهم متحد شوند. زنان از سازمان های خارج از کشور درخواست کردند تا با نهادهای داخل کشور در مورد استراتژی های دفاع از زنان هماهنگ شوند و آموزش های سفارشی را در مورد موضوعات مربوطه، مانند حقوق زنان در قانون شریعت، ارائه دهند. آنها به ملل متحد بحیث مهمترین بازیگر در رهبری دفاع از حقوق زنان در تماس با مقامات حاکم مینگرند.

بیش از نیمی از زنان (۵۲ فیصد) گفتند که تماس های بین المللی تاثیر مثبت اندک داشته است، و یک چهارم زنان (۲۷ فیصد) گفتند هیچ تاثیری نداشته است. شصت و سه فیصد زنان فعالیت بین المللی در افغانستان را عمدتاً متمرکز بر کمک های بشردوستانه توصیف کرده اند. اگرچه این بعنوان تاثیرگذارترین شکل سهم گیری پنداشته شده است، زنان بطور قابل توجه به تلاش های بیشتر برای حقوق زنان و تساوی جنسیتی تاکید کرده اند. تنها ۱۷ فیصد ایشان شواهدی بر مورد دوم را مشاهده کرده اند؛ و تنها ۸ فیصد آنرا موثر یافته اند. این احساس که جامعه بین المللی بالای مسائل در کنار حقوق زنان به شکل سیستماتیک تری عمل میکند و همچنین تاثیرات محدود حداقل مشارکت که انجام میشوند، هر دو به عدم انسجام پاسخ بین المللی به بحران بی سابقه حقوق زنان اشاره دارند. وسعت و شدت این بحران مستلزم تلاش بیشتر از سوی جامعه جهانی است، همچنان پیشنهادات خاص در ذیل ارائه شده اند.

به رسمیت شناختن طالبان

زنان (۴۶ فیصد)، مجدداً تاکید کردند که مقامات حاکم تحت هیچ شرایطی نباید به رسمیت شناخته شوند (۵۰ فیصد) هشدار دادند که چنین شناسایی می بایست تنها تحت شرایط خاصی مشروط به بهبود حقوق زنان صورت گیرد. مورد دوم میتواند شامل اعاده حقوق زنان به تحصیل و اشتغال و ایجاد یک دولت فراگیر باشد. زنان از جامعه بین المللی درخواست کردند که در شرایط فعلی که زنان و دختران تقریباً زندانی گردیده اند، به رسمیت شناختن را مد نظر قرار ندهند. آنها نگرانی خویش را ابراز کردند که به رسمیت شناختن ممکن است تنها باعث تشویق مقامات حاکم بر تداوم سختگیری های بیشتر در پالیسی ها و عملکردهای شان علیه زنان و دختران گردد. به جای شناسایی نمایندگان مقامات حاکم در ملل متحد، برخی زنان پیشنهاد کردند که یک رهبر افغان از طبقه اناث باید در آنجا گماشته شود تا از زنان افغان نمایندگی کند. در غیر آنصورت، نیمی از نفوس افغان بدون نماینده باقی خواهند ماند.

پیشنهادات

زنان افغان بطور خاص از جامعه بین المللی درخواست نمودند که:

دفاع از حقوق زنان و تماس با مقامات حاکم

- تداوم تحریم های سیاسی و اقتصادی علیه طالبان، بشمول عدم اعطای استثنائات در ممنوعیت سفرها.
- افزایش تماس ها با طالبان در مورد تساوی جنسیتی و حقوق زنان، بشمول تماس با جوامع و رهبران مذهبی در تلاش های آگاهی دهی و دفاع از حقوق زنان.
- حمایت از کمپاین ها در رسانه های اجتماعی برای تغییر نظریات جامعه برای عقب راندن ظهور مجدد و تقویت نورم هایی که تساوی جنسیتی را به قهقرا میبرند.

سهم گیری سیاسی

- حمایت از سهم گیری سیاسی زنان در شوراهای محلی و ساختارهای حکومتداری محلی و ایجاد پلتفرمهایی برای سهم گیری سیاسی زنان.
- تمرکز بالای حفاظت حقوقی و فیزیکی زنان جهت سهم گیری در سیاست و همچنین تقویت ایشان در سطح خانواده ها برای افزایش تاثیرگذاری در تصمیم گیری.

تقویت اقتصادی

- افزایش دسترسی زنان به اینترنت، برق و چنل های مخابراتی (تلفن، و غیره).
- تداوم حمایت از حق صریح زنان برای کار و در عین حال ایجاد همزمان مشاغل برای آنها از طریق پلتفرم های آنلاین، با هدف ایجاد و همچنین استفاده از مهارت های موجود.
- حمایت از انکشاف مهارتها بواسطه ارائه کورسهای آنلاین و رادیویی و آموزش بزرگسالان، ایجاد کتابخانه های آنلاین، ارائه بسته ها و ابزارهای اینترنتی، حمایت از زنان و سازمانهایی که از سوی زنان رهبری میشوند جهت آموزش دیگر زنان در خانه ها.

- حمایت از زنان متشبهت از طریق ارائه پرداختهای نقدی و مواد خام، ایجاد فضاهای مصون برای زنان جهت کار و فروش محصولات شان، و ایجاد فروشگاه های اینترنتی برای زنان بمنظور فروش اجناس خویش.
- شناسایی راه های جایگزین برای حصول اطمینان از اینکه دختران و زنان به کورسهای سواد آموزی و کار با اعداد دسترسی دارند.

صحت و مصونیت

- ارائه مشاوره و خدمات روانی به شکل حضوری و/یا از طریق پلتفورمهای آنلاین و از طریق تلفون.
- ارائه بورسیه های تحصیلی بین المللی و فراهم آوری انتخاب های مهاجرت مصون برای زنان و دختران جهت تحصیل و کار در خارج از کشور.